

การอภิปรายผลการวิจัย

ในบทนี้จะกล่าวถึงสรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ซึ่งผู้วิจัยจะได้กล่าวถึง ตามลำดับดังนี้

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง บทบาทคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม ในเขตการศึกษา 3 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย

1.1 เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ในด้าน

1.1.1 พิจารณาและเสนอแนะการให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับแผนพัฒนาการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมของจังหวัด

1.1.2 การกำหนดมาตรการให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนมีการใช้ทรัพยากร และแผนกกำลังในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม

1.1.3 พิจารณาการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประเภทเงินอุดหนุนที่จังหวัดได้รับ เพื่อกิจการเกี่ยวกับการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม

1.1.4 การกำกับ เร่งรัด ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานและสถานศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1.1.5 การเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาที่สืบเนื่องมาจากการดำเนินงานตามนโยบาย แผนงาน โครงการ ซึ่งมีผลกระทบต่อการจัดการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมในจังหวัด

1.1.6 การจัดให้มีการศึกษา สํารวจ วิเคราะห์ วิจัย และทบทวน เพื่อนำผลมาปรับปรุง การพัฒนาการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม

1.1.7 การแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อปฏิบัติงานเฉพาะกิจตามที่เห็นสมควร

1.1.8 การปฏิบัติงานอื่นที่กระทรวงศึกษาธิการมอบหมาย

1.2 เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ระหว่างคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ที่มีประเภท คุณวุฒิ และพื้นที่ปฏิบัติงานต่างกัน

1.3 เพื่อรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะเพื่อนำมาปรับปรุงการปฏิบัติงานบทบาทของคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด

2. สมมติฐานการวิจัย

ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานไว้ว่า คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัดที่มีประเภท คุณวุฒิ และพื้นที่ปฏิบัติงานต่างกัน มีระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด แตกต่างกัน

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ คณะบุคคลใดในคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ในจังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช พัทลุง และจังหวัดสงขลา จำนวน 100 คน จำแนกเป็น 3 ประเภท คือ

3.1.1 กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวน 69 คน

3.1.2 กรรมการผู้แทนหัวหน้าสถานศึกษา จำนวน 10 คน

3.1.3 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 21 คน

3.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ คณะบุคคลในคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ในจังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช พัทลุง และจังหวัดสงขลา จำนวน 80 คน จำแนกเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง จำนวน 55 คน กรรมการผู้แทนหัวหน้าสถานศึกษา จำนวน 8 คน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 17 คน ซึ่งได้มาโดยการกำหนดสัดส่วนการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย โดยหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ตามวิธีการของยามานะ

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยแบบสอบถาม 3 ตอน คือ

3.3.1 ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประเภท คุณวุฒิ และพื้นที่ปฏิบัติงานของผู้ตอบแบบสอบถาม

3.3.2 ตอนที่ 2 เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบลิเคิร์ต (Likert's Scale) จำนวน 32 ข้อ ตามบทบาทของคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัดใน 8 ด้านคือ

3.2.2.1 ด้านพิจารณาและเสนอแนะการให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับแผนพัฒนาการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมของจังหวัด

3.2.2.2 ด้านการกำหนดมาตรการให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนมีการใช้ทรัพยากรและพนักงานกำลังในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม

3.2.2.3 ด้านพิจารณาการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประเภทเงินอุดหนุนที่จังหวัดได้รับ เพื่อกิจการเกี่ยวกับการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม

3.2.2.4 ด้านการกำกับ เร่งรัด ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานและสถานศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3.2.2.5 ด้านการเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาที่สืบเนื่องมาจากการดำเนินงานตามนโยบาย แผนงาน โครงการ ซึ่งมีผลกระทบต่อการจัดการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมในจังหวัด

3.2.2.6 ด้านการจัดให้มีการศึกษา สืบวิจัย วิเคราะห์ วิจัย และทบทวน เพื่อนำผลมาปรับปรุงการพัฒนาการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม

3.2.2.7 ด้านการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อปฏิบัติงานเฉพาะกิจ

3.2.2.8 ด้านการปฏิบัติงานอื่นที่กระทรวงศึกษาธิการมอบหมาย

3.3 ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงบทบาทของคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัดในเรื่องคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความครอบคลุมเนื้อหา ความเหมาะสม ความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม จากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน แล้วนำไปทดลองใช้กับคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 15 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ได้ค่าความเชื่อมั่น .8216

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการดังนี้

ขอหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัย จากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช พัทลุง และจังหวัดสงขลา เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้เดินทางไปส่งและรับคืนแบบสอบถามด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืนมาทั้งสิ้นร้อยละ 100

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 กำหนดประเภทของคณะกรรมการออกเป็น 3 ประเภท คือ กรรมการ โดยตำแหน่ง กรรมการผู้แทนหัวหน้าสถานศึกษา และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ คุณวุฒิการศึกษา ออกเป็นปริญญาตรีหรือต่ำกว่า และสูงกว่าปริญญาตรี สำหรับพื้นที่ปฏิบัติงานมี 5 จังหวัด คือ จังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช พัทลุง และจังหวัดสงขลา การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการคำร้อยละ

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการ การศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ผู้วิจัยได้บันทึกรหัสของตัวแปรอิสระ ข้อคำถามที่กำหนดไว้และคะแนนที่ได้ลงในแบบฟอร์มสำเร็จ แล้วใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS/PC⁺ ประมวลผลทางสถิติเพื่อหาค่าความถี่ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เปรียบเทียบระดับ โดยหาค่าที และค่าเอฟ

ตอนที่ 3 ผู้วิจัยประมวลปัญหา ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงบทบาทของคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด เป็นรายด้านแล้วจัดลำดับความสำคัญตามค่าความถี่

4. สรุปผลการวิจัย

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ศึกษาระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด สรุปได้ดังนี้

4.1.1 ผลการศึกษาระดับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ปฏิบัติงานด้านพิจารณาเสนอแนะและให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับแผนพัฒนาการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด มีระดับการปฏิบัติตามบทบาท ข้อ 1 การพิจารณาเสนอแนะและให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับแผนพัฒนาการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัดอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ข้อ 2 พิจารณาเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ข้อ 3 การมีส่วนร่วมในการให้ความเห็นชอบและอนุมัติแผนพัฒนาการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด และข้อ 6 การเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อ 4 การรับทราบปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากการนำแผนพัฒนา

การศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัดไปใช้กับข้อ 5 การรับทราบรายงานผลการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

4.1.2 ผลการศึกษาระดับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ปฏิบัติงานในด้านกำหนดมาตรการให้หน่วยงานของรัฐและเอกชนมีการใช้ทรัพยากรและเงินกำลังในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 7 การเสนอแนะแนวทางในการกำหนดมาตรการให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนมีการใช้ทรัพยากรและเงินกำลังในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ข้อ 8 การรับทราบปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากการกำหนดมาตรการให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนมีการใช้ทรัพยากรและเงินกำลังในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม และข้อ 9 การศึกษา วิเคราะห์ผลจากการกำหนดมาตรการให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนมีการใช้ทรัพยากรและเงินกำลังในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม จังหวัด อยู่ในระดับปานกลาง

4.1.3 ผลการศึกษาระดับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ปฏิบัติงานด้านพิจารณาจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประเภทเงินอุดหนุนที่จังหวัดได้รับเพื่อกิจการเกี่ยวกับการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง หากพิจารณารายข้อ ข้อ 10 การพิจารณาจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประเภทเงินอุดหนุนที่จังหวัดได้รับมีความเหมาะสมกับกิจกรรมเกี่ยวกับการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม ข้อ 11 การมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดสรรเงินอุดหนุนที่จังหวัดได้รับ ข้อ 12 หน่วยงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม มีความพึงพอใจต่อการจัดสรรงบประมาณของคณะกรรมการ การศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด และข้อ 13 การมีส่วนร่วมในการควบคุมและติดตามผลการใช้เงินงบประมาณรายจ่ายประเภทเงินอุดหนุนที่จัดสรรไปให้อยู่ในระดับปานกลาง

4.1.4 ผลการศึกษาระดับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ปฏิบัติงานด้านกำกับ เร่งรัด ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานและสถานศึกษา มีระดับปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง หากพิจารณารายข้อ ข้อ 14 การกำหนดแผน กำกับ เร่งรัด ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานและสถานศึกษา ข้อ 15 การมีส่วนร่วมในการกำกับ เร่งรัด ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงาน

ของหน่วยงานและสถานศึกษา ข้อ 16 การตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อกำกับ เร่งรัด ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานและสถานศึกษา ข้อ 17 การรับทราบผลการกำกับ เร่งรัด ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานและสถานศึกษา ข้อ 18 การเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานของหน่วยงานและสถานศึกษา ข้อ 19 การศึกษา วิเคราะห์ปัญหาที่สืบเนื่องมาจากการดำเนินงานตามนโยบาย แผนงาน โครงการ ซึ่งมีผลกระทบต่อ การจัดการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม ข้อ 20 มีการประชุมเพื่อระดมสมอง กำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาในข้อ 19 และ ข้อ 21 การตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจแก้ปัญหาที่สืบเนื่องมาจากการดำเนินงานตามนโยบาย แผนงาน โครงการ ซึ่งมีผลกระทบต่อจัดการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด อยู่ในระดับปานกลาง

4.1.5 ผลการศึกษาระดับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ในด้านเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาที่สืบเนื่องมาจากการดำเนินงานตามนโยบาย แผนงาน โครงการ ซึ่งมีผลกระทบต่อจัดการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ ปรากฏว่าข้อ 22 การรวบรวม ข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องในแต่ละปัญหาประกอบการตัดสินใจแก้ปัญหาที่สืบเนื่องมาจากการดำเนินงาน ข้อ 23 การประชุมอย่างต่อเนื่องเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานตามนโยบาย แผนงาน และโครงการต่าง ๆ ข้อ 24 สถานศึกษาต่าง ๆ ได้รายงานผลการดำเนินงานอันสืบเนื่องมาจากการเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหของคณะกรรมการ การศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด อยู่ในระดับปานกลาง

4.1.6 ผลการศึกษาระดับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ในด้านศึกษา สืบสวน วิเคราะห์ วิจัย และทบทวนเพื่อนำผลมาปรับปรุงและพัฒนาการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง หากพิจารณารายข้อแล้ว ข้อ 25 การตั้งคณะกรรมการเพื่อศึกษา สืบสวน วิเคราะห์ วิจัย และทบทวน เพื่อนำผลมาปรับปรุงและพัฒนาการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ข้อ 26 การรับทราบผลการศึกษา สืบสวน วิเคราะห์ วิจัย และทบทวน เพื่อนำผลมาปรับปรุงและพัฒนาการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม ข้อ 27 การกำหนดแนวทาง ปรับปรุง และพัฒนาการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง

4.1.7 ผลการวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ในด้านแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อปฏิบัติงานเฉพาะกิจในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง หากพิจารณารายข้อ ข้อ 28 การพิจารณาแต่งตั้งคณะทำงานโดยยึดผู้มีความรู้

ความสามารถเป็นหลักเพื่อปฏิบัติงานเฉพาะกิจ อยู่ในระดับปานกลาง ข้อ 29 การรับทราบผลการดำเนินงานคณะทำงานเฉพาะกิจ อยู่ในระดับปานกลาง และข้อ 30 การนำผลการปฏิบัติงานของคณะทำงานเฉพาะกิจไปปรับปรุงแผนพัฒนาการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด อยู่ในระดับปานกลาง

4.1.8 ผลการศึกษาระดับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ในด้านปฏิบัติงานอื่นที่กระทรวงศึกษาธิการมอบหมาย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก หากพิจารณารายชื่อ ข้อ 31 กระทรวงศึกษาธิการได้มอบหมายเรื่องอื่น ๆ ให้คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อ ข้อ 31 กระทรวงศึกษาธิการได้มอบหมายงานอื่น ๆ ให้คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ข้อ 32 งานที่กระทรวงศึกษาธิการมอบหมายให้คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัดปฏิบัติสำเร็จตามเป้าหมาย อยู่ในระดับมาก

ผลการศึกษาระดับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ในภาพรวมทั้ง 8 ด้าน มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง หากพิจารณารายด้าน ปรากฏว่า ด้านที่ 1 การพิจารณาเสนอแนะและให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับแผนพัฒนาการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม และด้านที่ 8 ปฏิบัติงานอื่นที่กระทรวงศึกษาธิการมอบหมาย อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ข้อ 3 ด้านการพิจารณาจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประเภทเงินอุดหนุนที่จังหวัดได้รับเพื่อกิจการเกี่ยวกับการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ข้อ 2 ด้านการกำหนดมาตรการให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนมีการใช้ทรัพยากรและเงินก้ำกึ่งในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ข้อ 4 ด้านการกำกับเร่งรัด ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงาน และสถานศึกษา ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ข้อ 7 ด้านการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อปฏิบัติงานเฉพาะกิจ ข้อ 5 ด้านเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาที่สืบเนื่องมาจากการดำเนินงานตามนโยบาย แผนงาน และโครงการ ซึ่งมีผลกระทบต่อการจัดการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

4.2 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ที่มีประเภท คุณวุฒิ และพื้นที่ปฏิบัติงานต่างกัน

4.2.1 ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ที่มีประเภทต่างกัน มีดังนี้

4.2.1.1 คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัดที่มีประเภทต่างกัน มีระดับการปฏิบัติงานในด้านพิจารณาเสนอแนะและให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับแผนพัฒนาการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ไม่แตกต่างกัน

4.2.1.2 คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัดที่มีประเภทต่างกัน มีระดับการปฏิบัติงานในด้านกำหนดมาตรการให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนมีการใช้ทรัพยากรและพนักงานกำลังในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ไม่แตกต่างกัน

4.2.1.3 คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัดที่มีประเภทต่างกัน มีระดับการปฏิบัติงานในด้านพิจารณาจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประเภทเงินอุดหนุนที่จังหวัดได้รับเพื่อกิจการเกี่ยวกับการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ไม่แตกต่างกัน

4.2.1.4 คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัดที่มีประเภทต่างกัน มีระดับการปฏิบัติงานในด้านกำกับ เร่งรัด ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานและสถานศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่แตกต่างกัน

4.2.1.5 คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัดที่มีประเภทต่างกัน มีระดับการปฏิบัติงานในด้านเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาที่สืบเนื่องมาจากการดำเนินงานตามนโยบาย แผนงาน และโครงการ ซึ่งมีผลกระทบต่อการจัดการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ไม่แตกต่างกัน

4.2.1.6 คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัดที่มีประเภทต่างกัน มีระดับการปฏิบัติงานในด้านศึกษา สำรวจ วิเคราะห์ วิจัย และทบทวนเพื่อนำผลมาปรับปรุงการพัฒนาการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ไม่แตกต่างกัน

4.2.1.7 คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัดที่มีประเภทต่างกัน มีระดับการปฏิบัติงานในด้านแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติงานเฉพาะกิจตามที่เห็นสมควร ไม่แตกต่างกัน

4.2.1.8 คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัดที่มีประเภทต่างกัน มีระดับการปฏิบัติงานในด้านปฏิบัติงานอื่นที่กระทรวงศึกษาธิการมอบหมายแตกต่างกันคือ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ มีระดับการปฏิบัติงานสูงกว่ากรรมการผู้แทนหัวหน้าสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน

ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานระหว่างคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ที่มีประเภทต่างกัน คือกรรมการ โดยตำแหน่ง กรรมการผู้แทนหัวหน้าสถานศึกษา และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ในภาพรวมทั้ง 8 ด้าน มีระดับการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน แต่หากพิจารณารายด้าน ด้านปฏิบัติงานอื่นที่กระทรวงศึกษาธิการมอบหมายกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ มีระดับการปฏิบัติงานสูงกว่ากรรมการผู้แทนหัวหน้าสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน

4.2.2 ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ที่มีคุณวุฒิต่างกัน

คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัดที่มีคุณวุฒิต่างกัน ปรากฏว่ามีระดับการปฏิบัติงานในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

4.2.3 ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ที่มีพื้นที่ปฏิบัติงานต่างกัน

4.2.3.1 คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด มีระดับการปฏิบัติงานในด้านพิจารณาเสนอแนะและให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับแผนพัฒนาการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช มีระดับการปฏิบัติงานสูงกว่าคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมที่ปฏิบัติในจังหวัดชุมพร ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน

4.2.3.2 คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด มีระดับการปฏิบัติงานในด้านการกำหนดมาตรการให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน มีการใช้ทรัพยากร และเงินกำลังในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด แตกต่างกัน คือ คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม ซึ่งปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดพัทลุง มีระดับการปฏิบัติงานสูงกว่าคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม ซึ่งปฏิบัติงานในเขตพื้นที่จังหวัดชุมพร ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน

4.2.3.3 คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด มีระดับการปฏิบัติงานในด้านพิจารณาจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประเภทเงินอุดหนุนที่จังหวัดได้รับเพื่อ กิจการเกี่ยวกับการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาระดับการปฏิบัติงานเป็นรายคู่โดยวิธีการของเซฟเฟ้แล้ว ไม่มีคู่ใดที่มีระดับการปฏิบัติงานแตกต่างกัน

4.2.3.4 คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด มีระดับการปฏิบัติงานในด้านกำกับ เร่งรัด ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงาน และสถานศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีระดับการปฏิบัติงานแตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่แล้วพบว่า ไม่มีคู่ใดมีระดับการปฏิบัติงานแตกต่างกัน

4.2.3.5 คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด มีระดับการปฏิบัติงานในด้านเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาที่สืบเนื่องมาจากการดำเนินงานตามนโยบาย แผนงาน และโครงการ ซึ่งมีผลกระทบต่อการจัดการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัดแตกต่างกัน คือ คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานีและจังหวัดพัทลุง มีระดับการปฏิบัติงานสูงกว่าคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม ซึ่งปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชุมพร ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน

4.2.3.6 คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด มีระดับการปฏิบัติงานในด้านการศึกษา สํารวจ วิเคราะห์ วิจัย และทบทวน เพื่อนำผลมาปรับปรุงการพัฒนาการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัดแตกต่างกัน คือ คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดพัทลุงและจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีระดับการปฏิบัติงานสูงกว่าคณะกรรมการ การศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชุมพร ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน

4.2.3.7 คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด มีระดับการปฏิบัติงานในด้านแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติงานเฉพาะกิจตามที่เห็นสมควร ไม่แตกต่างกัน

4.2.3.8 คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด มีระดับการปฏิบัติงานในด้านปฏิบัติงานอื่นตามที่กระทรวงศึกษาธิการมอบหมาย แตกต่างกัน

ผลการศึกษาระดับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ที่มีพื้นที่ปฏิบัติงานต่างกัน ในภาพรวม ทั้ง 8 ด้าน มีความแตกต่างกัน คือ คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม ซึ่งปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดพัทลุง มีระดับการปฏิบัติงานสูงกว่าคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชุมพร

4.8 ผลการรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะในการนำมาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงบทบาทของคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

4.3.1 ด้านพิจารณาเสนอแนะและให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับแผนพัฒนาการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ปัญหาที่พบคือ ระยะเวลาการจัดทำแผนของคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัดและกรมไม่สอดคล้องกัน ทำให้ยากในการประสานงาน ขาดการติดตามการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการตามมติของคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ข้อเสนอแนะควรมีการประชุมหัวหน้าหน่วยงานและสถานศึกษา และแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อประสานแผนให้มีความสอดคล้องกัน

4.3.2 ด้านกำหนดมาตรการให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนมีการใช้ทรัพยากรและ
 ผนึกกำลังในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ปัญหาที่พบ
 คือ ขาดการส่งเสริมการใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างภาครัฐและเอกชนในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ
 อย่างจริงจังและต่อเนื่อง ขาดการประสานงานในการขอความร่วมมือในการใช้ทรัพยากรร่วมกัน
 ข้อเสนอแนะว่าควรมีการประชุมผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนร่วมกำหนด
 มาตรการและข้อตกลงในการใช้ทรัพยากรร่วมกัน

4.3.3 ด้านพิจารณาจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประเภทเงินอุดหนุนที่จังหวัดได้รับเพื่อ
 กิจการเกี่ยวกับการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ปัญหาที่พบคือ งบประมาณไม่ได้
 พิจารณาจัดสรรงบประมาณอย่างแท้จริงเนื่องจากกรมต้นสังกัดได้แจ้งการจัดสรรมาโดยตรงแล้ว
 มีข้อเสนอแนะว่า กระทรวงศึกษาธิการควรประสานงานกับกรมต่าง ๆ รวบรวมยอดเงินจัดสรร
 ให้คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด พิจารณาจัดสรรงบประมาณ
 ให้สอดคล้องกับสภาพความจำเป็นและความต้องการของท้องถิ่น

4.3.4 ด้านการกำกับ เร่งรัด ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานและ
 สถานศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ปัญหาที่พบคือ ความหลากหลายของหน่วยงาน
 ไม่สามารถกำกับ เร่งรัด และติดตามได้โดยตรง ขาดงบประมาณในการติดตามและตรวจเยี่ยม
 ไม่มีระบบการกำกับ ติดตามและประเมินผลได้อย่างสม่ำเสมอ ข้อเสนอแนะควรประชุมผู้เกี่ยวข้อง
 จัดทำกำหนดปฏิทินการติดตามประเมินผลและแต่งตั้งคณะทำงานออกติดตามประเมินผลกับหน่วย
 งานและสถานศึกษา

4.3.5 ด้านเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาที่สืบเนื่องมาจากการดำเนินงานตามนโยบาย
 แผนงานและโครงการ ซึ่งมีผลกระทบต่อการจัดการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด
 ปัญหาพบว่า ขาดข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องในแต่ละปัญหาประกอบการพิจารณาตัดสินใจ
 มีการประชุมน้อย ขาดความต่อเนื่องในการแก้ปัญหาหน่วยงานและสถานศึกษา ไม่รายงานผล
 การดำเนินงานอันเนื่องมาจากข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาของคณะกรรมการการศึกษา
 การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ข้อเสนอแนะให้หน่วยงานและสถานศึกษารวบรวมข้อมูล
 สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับปัญหาแล้วรายงานผลให้คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการ
 วัฒนธรรมจังหวัดทราบอย่างต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน

4.3.6 ด้านศึกษา สืบวิจัย วิเคราะห์ วิจัย และทบทวน เพื่อนำผลมาปรับปรุงและพัฒนา
 การศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ปัญหาที่พบคือ ขาดงบประมาณสนับสนุนการ
 ศึกษาวิจัย และขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถในด้านวิจัย ข้อเสนอแนะควรแต่งตั้งคณะ

ทำงานเพื่อศึกษาวิจัยในส่วนที่เกี่ยวข้อง จัดสรรงบประมาณสนับสนุนการวิจัย และจัดอบรมให้ความรู้เรื่องการวิจัยแก่บุคลากร

4.3.7 ด้านการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อปฏิบัติงานเฉพาะกิจตามที่เห็นสมควร ปัญหาที่พบคือ คณะทำงานมีภารกิจประจำ ไม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ ขาดข้อมูลสารสนเทศประกอบในการปฏิบัติงานเฉพาะกิจ

4.3.8 ด้านการปฏิบัติหน้าที่กระทรวงศึกษาธิการมอบหมาย ปัญหาที่พบคือ ไม่ได้รับรายงานผลจากหน่วยงานและสถานศึกษาที่เกี่ยวข้อง ข้อเสนอแนะควรกำหนดมาตรการในการกำกับ เร่งรัดให้หน่วยงานและสถานศึกษารายงานผลการปฏิบัติงานตามที่กระทรวงศึกษาธิการ และคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัดมอบหมายเป็นรายงวด

การอภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัย ผู้วิจัยอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ในเขตการศึกษา 3 ใน 8 ด้าน ได้แก่

1.1 ด้านพิจารณาเสนอแนะและให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับแผนพัฒนาการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ในเขตการศึกษา 3 มีระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทในด้านนี้อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประยุทธ์ เปี่ยมงาม (2534 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาบทบาทและภารกิจที่คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ในเขตการศึกษา 7 พบว่า บทบาทของคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกคือ ด้านพิจารณาเสนอแนะและให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับแผนพัฒนาการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ทั้งนี้ผลการวิจัยพบว่า บทบาทที่ปฏิบัติข้อนี้เป็นการพิจารณา ให้ความเห็นชอบและเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงเกี่ยวกับแผนพัฒนาการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ตลอดจนพิจารณาอนุมัติแผนที่ตั้งสถานศึกษาภายในจังหวัด ซึ่งถือว่าเป็นภารกิจหลักในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม จังหวัด ที่มีบทบาทพิจารณาเสนอแนะกลั่นกรองแผนพัฒนาการศึกษา การศาสนา และการ

วัฒนธรรมจังหวัด ก่อนที่จะนำเสนอกระทรวงศึกษาธิการพิจารณาใช้เป็นข้อมูลในการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานต่อไป การปฏิบัติงานตามบทบาทในข้อนี้จึงนับว่ามีความเหมาะสมและสอดคล้องกับบทบาทอำนาจหน้าที่ ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้

1.2 ด้านกำหนดมาตรการให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนมีการใช้ทรัพยากรและพนักงานกำลังในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ในเขตการศึกษา 3 มีระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทในด้านนี้อยู่ในระดับปานกลาง ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การที่คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง อาจจะเป็นผลเนื่องมาจากการปฏิบัติงานตามบทบาทและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ครอบคลุมทั้งในด้านการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมทั้งจังหวัด การที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้จำเป็นจะต้องอาศัยผู้ที่มีความรู้ ความสามารถในการกำหนดนโยบาย วินิจฉัย ตัดสินใจและเสนอแนะให้ฝ่ายปฏิบัติการนำไปดำเนินการ ซึ่งสอดคล้องกับ สาราญ อารายุศม์ (2522 : 98) ที่ได้เสนอแนวทางในการปฏิบัติงานในการจัดตั้งคณะกรรมการโดยสรุปว่า การจัดตั้งคณะกรรมการต้องมีการกำหนดความมุ่งหมายอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ ตลอดจนวิธีการและกระบวนการที่ประสงค์จะให้คณะกรรมการดำเนินการไว้อย่างชัดเจน คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งควรแต่งตั้งจากบุคคลที่เกี่ยวข้องหรือเป็นผู้ที่มีความรู้ ความชำนาญและมีประสบการณ์ในเรื่องนั้น ๆ อย่างดีและเป็นบุคคลที่รู้จักรับฟังความคิดเห็นและสนใจที่จะหาวิธีการตัดสินใจหรือหาทางออกที่ดีที่สุด ควรหลีกเลี่ยงการแต่งตั้งบุคคลที่ชอบโต้แย้ง เพื่อเอาชนะและจะต้องมีการรวบรวมข้อมูลหรือหลักฐานอันถูกต้องเพียงพอสำหรับพิจารณาเรื่องราวนั้น ๆ

1.3 ด้านพิจารณาจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประเภทเงินอุดหนุนที่จังหวัดได้รับเพื่อกิจการเกี่ยวกับการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ในเขตการศึกษา 3 มีระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทในด้านนี้อยู่ในระดับปานกลาง จากการศึกษาที่คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด มีระดับการปฏิบัติงานในด้านนี้อยู่ในระดับปานกลาง ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การพิจารณาจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประเภทเงินอุดหนุนจะต้องพิจารณาจากความต้องการหน่วยงานและสถานศึกษาเป็นหลัก งบประมาณจะต้องเพียงพอและเหมาะสมสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุดม โอบธุย์มพราย (2539 : 146-147) ที่ศึกษาบทบาทที่ปฏิบัติจริงของคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ในเขตการศึกษา พบว่า การพิจารณาจัดสรรเงิน

งบประมาณรายจ่ายประเภทเงินอุดหนุนที่จังหวัดได้รับเพื่อกิจการเกี่ยวกับการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด กรมต้นสังกัด จัดสรรมาโดยตรง และมีคณะกรรมการชุดอื่นพิจารณาจัดสรรแล้ว กระทรวงศึกษาธิการควรประสานงานกับกรมต่าง ๆ เพื่อจัดสรรเงินงบประมาณทั้งด้านการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ไปยังส่วนภูมิภาคเป็นเงินก้อน แล้วให้คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด เป็นผู้พิจารณาจัดสรรให้สอดคล้องสอดคล้องกับนโยบาย แผนงานและโครงการของจังหวัด หน่วยงาน และสถานศึกษาในแต่ละท้องถิ่นตามความเหมาะสมอย่างแท้จริง

1.4 ด้านการกำกับ เร่งรัด ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานและสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ในเขตการศึกษา 3 มีระดับการปฏิบัติงานในด้านนี้ อยู่ในระดับปานกลาง เกี่ยวกับระดับการปฏิบัติงานในข้อนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ในแต่ละจังหวัดมีหน่วยงานและสถานศึกษาหลากหลาย มีปริมาณมากเกินกำลังของคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัดจะปฏิบัติให้ครอบคลุมงานในทุกด้าน ทุกเรื่องได้ ประกอบกับคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัดของแต่ละจังหวัด กรรมการส่วนใหญ่เป็นหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด มีภารกิจประจำมาก ไม่มีเวลา กำกับ เร่งรัด ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานและสถานศึกษาในจังหวัดได้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า จำเป็นที่คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ต้องให้ความสนใจในการกำกับ เร่งรัด ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานและสถานศึกษาอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง สอดคล้องกับแนวคิดของ เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2538 : 73, 252-253) ได้กล่าวไว้ว่า การควบคุมและติดตามงานเป็นภารกิจหนึ่งที่มีความสำคัญมากในการบริหาร เพราะอย่างน้อยก็ทำให้ผู้บริหารหรือหัวหน้างานได้รับทราบปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ในการทำงานเพื่อจะได้นำมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไข และได้กล่าวถึงความสำคัญของการประเมินผลการปฏิบัติงานในแต่ละระดับ สรุปได้ดังนี้คือ ความสำคัญต่อผู้บังคับบัญชา ทำให้ได้รู้ถึงผลการปฏิบัติงานของตนว่า มีจุดบกพร่องและควรแก้ไขปรับปรุงอย่างไรต่อไป ความสำคัญต่อผู้บังคับบัญชาเพื่อให้เป็นข้อมูลในการพิจารณาให้ความสำเร็จในการปฏิบัติงานของผู้บังคับบัญชาและหาวิธีส่งเสริมรักษาและปรับปรุงผลการปฏิบัติงานให้ได้มาตรฐานและนำผลที่ได้รับไปดำเนินการต่อไปให้เกิดประโยชน์ในการบริหารทรัพยากรบุคคลอย่างเป็นระบบและความสำคัญต่อองค์กร เพื่อองค์กรจะได้หาทางปรับปรุงหรือจัดให้เหมาะสมกับความสามารถซึ่งจะทำให้งานขององค์กรดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1.5 ด้านเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาที่สืบเนื่องมาจากการดำเนินงานตามนโยบาย แผนงาน และโครงการ ซึ่งมีผลกระทบต่อการจัดการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ในเขตการศึกษา 3 ปฏิบัติงานตามบทบาทในด้านนี้อยู่ในระดับปานกลาง บทบาทในข้อนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การที่คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด จะเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาได้ก็มีประสิทธิภาพได้นั้น คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด จะต้องเข้าใจบทบาท อำนาจหน้าที่ มีความรู้เกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลของกระทรวงศึกษาธิการ ความต้องการของจังหวัด ของสถานศึกษา แผนงาน และโครงการทั้งหมด รวมทั้งจะต้องเข้าใจสภาพปัญหาในอดีต ปัจจุบัน และปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด จะต้องมีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัดอย่างครบถ้วน ถูกต้องและเป็นปัจจุบันในเรื่องนี้ สาราญถาวรยศม์ (2522 : 98) ได้เสนอแนะว่า ในการประชุมคณะกรรมการในแต่ละครั้งควรมีการรวบรวมข้อมูลหรือหลักฐานอันถูกต้องเพียงพอสำหรับให้พิจารณาเรื่องราวนั้น ๆ และผู้วิจัยมีความเห็นว่า เพื่อให้การปฏิบัติงานของคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด มีระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทในข้อนี้บรรลุวัตถุประสงค์ คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด จะต้องตั้งคณะทำงานเพื่อพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ ด้านการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ให้ครบถ้วนถูกต้องเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาก็ถูกต้องและแม่นยำ ในอันที่จะพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพต่อไป

1.6 ด้านศึกษา สํารวจ วิเคราะห์ วิจัย และทบทวน เพื่อนําผลมาปรับปรุงและพัฒนา การศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด จากผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ในเขตการศึกษา 3 มีระดับการปฏิบัติงานตามบทบาท อยู่ในระดับปานกลาง สำหรับบทบาทในข้อนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า บทบาทในข้อนี้ได้กำหนดไว้กว้างมาก คือ ศึกษา สํารวจ วิเคราะห์ วิจัย และทบทวน เมื่อพิจารณาให้ละเอียดแล้ว บทบาทในข้อนี้จะต้องใช้คน เงิน วัสดุ เวลา เป็นจำนวนมาก จึงจะทำให้บทบาทของคณะกรรมการ การศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด บรรลุผลตามเป้าหมายได้ ซึ่งสอดคล้องกับ สนิธิรักษ์ เทพรณู (2528 : ๙-9) ที่กล่าวถึงปัญหาของคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมทุกระดับว่า ปัญหาสำคัญส่วนหนึ่งคือ ขาดปัจจัยสนับสนุนในทุก ๆ ด้าน ทั้งคน เงิน วัสดุอุปกรณ์ นอกจากนี้ สนิธิรักษ์ เทพรณู (2528 : ๙-10) ยังได้เสนอแนะแนวทาง พัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพว่า แนวทางในการพัฒนาคณะกรรมการการศึกษา

การศาสนา และการวัฒนธรรมในระดับต่าง ๆ ไว้ดังนี้คือ 1) ส่งเสริมให้มีการพิจารณาอำนาจหน้าที่และพยายามทำตามอำนาจหน้าที่ ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้ ตลอดจนผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงระบบการทำงาน เพื่อสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) จัดหาปัจจัยสนับสนุน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของข้อมูลสนับสนุน มีการสนับสนุนผลงานและแนวทางแก้ไขปัญหา 3) ส่งเสริมสนับสนุนบทบาทของผู้ปฏิบัติให้สามารถทำหน้าที่ได้อย่างสมบูรณ์ ใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ใช้ทรัพยากรร่วมกัน การกำกับ ดูแล ประเมินผลในรูปคณะกรรมการ

1.7 ด้านการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติงานเฉพาะกิจตามที่เห็นสมควร จากการวิจัยพบว่ คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ในเขตการศึกษา 3 มีระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทอยู่ในระดับปานกลาง บทบาทในข้อนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ ให้สำเร็จจะต้องมีการแต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจ โดยพิจารณาบุคคลที่มีความรู้ มีความสามารถและมีทักษะ เชี่ยวชาญในค่านั้น ๆ ตลอดจนคณะกรรมการจะต้องเป็นผู้มีใจรัก เสียสละ และทุ่มเทในการปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบหมายอย่างจริงจัง สอดคล้องกับ คำชกร กิตติภูมิชัย (2524 : 61) ซึ่งมีความเห็นว่า การบริหารงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์การได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นจะต้องใช้ความรู้ ความสามารถและเทคโนโลยีจากบุคคลหลายฝ่ายมากขึ้น ต้องอาศัยทั้งความรู้โดยทั่วไป ความรู้เฉพาะอย่าง เฉพาะสาขามากขึ้น การทำงานโดยใช้คณะบุคคลหลายฝ่ายร่วมพิจารณาค่าเนิงานย่อมจะทำให้ได้ผลงานที่ดีเป็นหลักที่ควรนำมาใช้ ดังนั้นการที่มีการจัดตั้งหรือแต่งตั้งหรือเลือกตั้งให้มีคณะกรรมการขึ้นมา เพื่อบริหารงานนั้นย่อมเป็นการแสดงให้เห็นถึงความพยายามของฝ่ายบริหารที่จะมุ่งพัฒนางานให้ก้าวหน้าอย่างมากและรวดเร็ว

1.8 ด้านการปฏิบัติหน้าที่กระทรวงศึกษาธิการมอบหมาย จากผลการวิจัยพบว่ คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ในเขตการศึกษา 3 มีระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทในค่านี้อยู่ในระดับมาก ที่เป็นอย่างนี้เพราะกระทรวงศึกษาธิการได้มอบภารกิจหลายงานให้ปฏิบัติ อันได้แก่ งานขยายโอกาสทางการศึกษา งานปฏิรูปการศึกษา งานปราบปรามยาเสพติด งานเกี่ยวกับโรคเอดส์ งานโครงการพระราชดำริและงานนโยบายเร่งด่วนอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุดม โอบูร์ยิมพราย (2539 : 153) ซึ่งศึกษาบทบาทที่ปฏิบัติจริงของคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ในเขตการศึกษา 3 ได้ปฏิบัติงานอื่นที่กระทรวงศึกษาธิการมอบหมาย และสามารถปฏิบัติบทบาทเป็นไปตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้มอบหมาย ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนโยบายและจุดเน้นกรม กระทรวง แสดงให้เห็นว่า การปฏิบัติงานตามบทบาทในค่านี้นี้ มีความเหมาะสมและสอดคล้องที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

2. วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการ การศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ระหว่างคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม ที่มีประเภท ภูมิภาค คุณวุฒิ และพื้นที่ปฏิบัติงานต่างกัน โดยการทดสอบสมมติฐาน สมมติฐานการวิจัยได้กำหนดสมมติฐานการวิจัยไว้ดังนี้

คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ที่มีประเภท ภูมิภาค และพื้นที่ปฏิบัติงานต่างกัน มีระดับการปฏิบัติงานแตกต่างกัน ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

2.1 ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ในเขตการศึกษา 3 ที่มีประเภทต่างกัน มีระดับการปฏิบัติงานในภาพรวมทั้ง 8 ด้าน ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้ อย่างไรก็ตามการวิจัยนี้ สอดคล้องกับทัศนะของ นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2525 : 17) ที่ให้ไว้ว่า บุคคลที่รับรู้ในสิ่งที่เหมือนกัน ความคิดเห็นต่อสิ่งนั้น ๆ ย่อมไม่แตกต่างกัน และเสริมศักดิ์ วิสาธนาภรณ์ มีความเห็น คิดเห็นในทำนองเดียวกันว่า ประสบการณ์บางอย่างอาจมีประโยชน์ต่อความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน แต่บางอย่างแทบจะไม่มีประโยชน์เพราะความซ้ำซากจำเจ จึงไม่มีโอกาสได้ใช้ความรู้ความสามารถหรือความคิดสร้างสรรค์ไม่ต้องแก้ปัญหา ไม่มีอะไรท้าทายประสบการณ์แบบนี้ ไม่มีสิ่งจูงใจให้เกิดการเปลี่ยนแปลงใด ๆ แต่ประสบการณ์บางอย่างที่ได้จากการเรียนรู้วิธีการปฏิบัติงานใหม่ ๆ มีโอกาสนำความรู้ ความสามารถมาแก้ปัญหา มีการใช้ความคิดสร้างสรรค์ และมีโอกาสในการพัฒนาทักษะบริหารงาน ประสบการณ์แบบนี้จะช่วยให้เกิดความก้าวหน้าในอาชีพได้ ด้วยเหตุนี้การมีประสบการณ์ต่างกันหรือมีจำนวนปีที่ปฏิบัติงานต่างกัน จึงไม่อาจเป็นเรื่องมีชัยไปกว่าคนที่ปฏิบัติงานมานานปีกว่าจะมีความสามารถในการทำงานมากกว่าคนที่ปฏิบัติงาน น้อยปีกว่า ในเรื่องนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด มีแนวคิดในการปฏิบัติงานจากประสบการณ์และพื้นฐานด้านอื่น ๆ ที่ใกล้เคียงกัน มีความกระตือรือร้น มีความสนใจในการเรียนรู้ และปฏิบัติตามบทบาท ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ 8 ด้าน และปฏิบัติงานตามโครงสร้างขององค์คณะบุคคลในรูปคณะกรรมการ ก็ย่อมทำให้ คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ที่มีประเภทต่างกัน มีระดับการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน

หากพิจารณารายด้าน มีด้านเดียวเท่านั้น คือด้านปฏิบัติงานอื่นที่กระทรวงศึกษาธิการมอบหมาย ผลการวิจัยพบว่า กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ มีระดับการปฏิบัติงานสูงกว่ากรรมการผู้แทนหัวหน้าสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่เป็นข้าราชการบำนาญ มีภารกิจประจำไม่มาก

มีเวลาช่วยเหลือ ทุ่มเท เสียสละ สามารถปฏิบัติงานที่กระทรวงศึกษาธิการมอบหมายได้มากกว่า
กรรมการโดยตำแหน่ง ซึ่งเป็นข้าราชการประจำ ระดับการปฏิบัติงานจึงแตกต่างกัน

2.2 ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ที่มี
คุณวุฒิต่างกัน มีระดับการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ที่นัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน แต่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลีลา สุวรรณนิมิตร
(2533 : บทคัดย่อ) ประชาคม จันทรจิต (2533 : บทคัดย่อ) เพ็ญพร เหมบุปผะ (2533 :
บทคัดย่อ) และอรัญ กั้วพานิช (2535 : บทคัดย่อ) ซึ่งวิจัยพบว่า คุณวุฒิการศึกษาต่างกันไม่ส่งผล
ให้ความคิดและการปฏิบัติงานแตกต่างกัน และสอดคล้องกับแนวคิดของ บุญมาก พรหมพ้วย
(ม.ป.ป. : 52-53) ว่า การเรียนจบจากสถาบันการศึกษาระดับต่างกันนั้น ปรากฏว่างานที่ทำกับ
ความรู้ที่ได้เรียนมามีเหมือนกัน ไม่ได้ทั้งหมด เพราะสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมไม่อาจเหมือนกับ
ตำราหรือในห้องเรียน หรือบางครั้งงานที่ต้องทำอาจไม่ต้องใช้ความรู้ที่เรียนมาก็ได้ แต่สิ่งที่จะ
ทำให้คนปฏิบัติงานได้ดี มีประสิทธิภาพและก้าวหน้าในอาชีพได้คือ การฝึกอบรมให้รู้จักวิธีการ
ทำงานอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้เพราะเทคโนโลยีหรือแนวคิดใหม่ ๆ ที่เกี่ยวกับงานนั้น มีการเปลี่ยนแปลง
ตลอดเวลา การเรียนจากสถาบันอย่างเดียว จึงไม่อาจหมายความว่าทำงานได้ผลดีหรือ
ประสบความสำเร็จเสมอไป ฉะนั้นวุฒิการศึกษาจึงไม่ใช่ตัวบ่งชี้ถึงความแตกต่างด้านคุณภาพ
ความสำเร็จและความเห็นของคน ผู้วิจัยมีความเห็นว่าคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และ
การวัฒนธรรมจังหวัด ที่คุณวุฒิปริญญาตรีหรือต่ำกว่า และมีคุณวุฒิสูงกว่าปริญญาตรี จึงมีระดับ
การปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน

2.3 ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ในเขต
การศึกษา 3 ที่มีพื้นที่ปฏิบัติงานต่างกัน มีระดับการปฏิบัติงานต่างกัน คือ

2.3.1 คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ที่ปฏิบัติงาน
ในจังหวัดนครศรีธรรมราช มีระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทในด้านการศึกษาเสนอแนะและ
ให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับแผนพัฒนาการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม สูงกว่าคณะ-
กรรมการการศึกษา การศาสนาและการวัฒนธรรมจังหวัด ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชุมพร

2.3.2 คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ที่ปฏิบัติงาน
ในพื้นที่จังหวัดพัทลุง มีระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทในด้านกำหนดมาตรการให้หน่วยงาน
ทั้งภาครัฐและเอกชนมีการใช้ทรัพยากรและผลึกกำลังในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการศึกษา
การศาสนา และการวัฒนธรรมสูงกว่าคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม
ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชุมพร

2.3.3 คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ที่ปฏิบัติงานตามบทบาทในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัดพัทลุง มีระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทในด้านเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาที่สืบเนื่องมาจากการดำเนินงานตามนโยบาย แผนงาน และโครงการ ซึ่งมีผลกระทบต่อการจัดการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม สูงกว่าคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ที่ปฏิบัติงานตามบทบาทในพื้นที่จังหวัดชุมพร

2.3.4 คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดพัทลุง และจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทในด้านจัดให้มีการศึกษา สืบวิจัย วิเคราะห์ วิจัย และทบทวน เพื่อนำผลไปปรับปรุงการพัฒนาการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม สูงกว่าคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชุมพร นอกจากนั้นมีระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทไม่แตกต่างกัน

2.3.5 คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ที่ปฏิบัติงานในจังหวัดพัทลุง มีระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทในภาพรวมทั้ง 8 ด้าน สูงกว่าคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัดที่ปฏิบัติงานในจังหวัดชุมพร

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าในเรื่องนี้มีความเป็นไปได้ เพราะแต่ละจังหวัดในเขตการศึกษา 3 มีขนาด ปริมาณของพื้นที่แตกต่างกัน ปริมาณศาสนาสถาน สถานศึกษา จำนวนบุคลากรทางศาสนา จำนวนนักเรียน นักศึกษา จำนวนประชาชน ต่างกัน จำนวนงบประมาณต่างกัน ความแตกต่างด้านการสื่อสารคมนาคม การติดต่อประสานงานมีความยากง่ายไม่เท่ากัน สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ เป็นสาเหตุให้ระดับการปฏิบัติแตกต่างกัน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กมลรัตน์ สุรินทร์รส (2522 : 130) ที่ได้วิจัยเรื่อง สภาพปัญหาของชุมชนในเขตการศึกษา 12 ผลการศึกษาพบว่า โรงเรียนที่มีครูพักอาศัยอยู่ห่างจากโรงเรียนมาก มีระดับการปฏิบัติงานแตกต่างกับครูที่พักใกล้โรงเรียนหรือพักในโรงเรียน และสนอง คุณมาศ (2528 : 91) ได้วิจัยเรื่อง บทบาทการพัฒนาชุมชนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาศรีสะเกษ พบว่าผู้บริหารโรงเรียนที่พักอาศัยอยู่ในชุมชนและพักอาศัยนอกชุมชนมีบทบาทในการพัฒนาชุมชนแตกต่างกัน คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ที่มีพื้นที่ปฏิบัติงานต่างกัน จึงมีระดับการปฏิบัติงานแตกต่างกัน

8. วัตถุประสงค์ข้อที่ 8 รวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะการปฏิบัติตามบทบาทคณะกรรมการ การศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด

ปัญหาและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงบทบาทของคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ในเขตการศึกษา 3 มีดังนี้

3.1 ด้านพิจารณาเสนอแนะและให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับแผนพัฒนาการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม ที่มีแนวโน้มสำคัญคือ ระยะเวลาในการจัดทำแผนของแต่ละกรมไม่สอดคล้องกัน ทำให้ยากแก่การประสานงานควรจัดให้มีการประชุมหัวหน้าส่วนราชการและหัวหน้าสถานศึกษา เพื่อปรึกษาหารือกำหนดระยะเวลาจัดทำแผนให้สอดคล้องกันทั้งจังหวัดให้สอดคล้องกัน แล้วตั้งคณะกรรมการประสานแผน รวบรวมเป็นแผนของจังหวัดเสนอกระทรวงศึกษาธิการเพื่อดำเนินการต่อไป

3.2 ด้านการกำหนดมาตรการให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนมีการใช้ทรัพยากรและพนักงานกำลังในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม ที่มีแนวโน้มสำคัญคือ ขาดการส่งเสริมการใช้ทรัพยากรระหว่างภาครัฐและเอกชน ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ อย่างจริงจัง และต่อเนื่อง ควรมีการประชุมผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ร่วมกันกำหนด มาตรการและข้อตกลงในการใช้ทรัพยากรร่วมกัน

3.3 ด้านพิจารณาจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประเภทเงินอุดหนุนที่จังหวัดได้รับเพื่อกิจการเกี่ยวกับการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม แนวโน้มที่สำคัญคือ คณะกรรมการการศึกษา การศาสนาและการวัฒนธรรมจังหวัด ไม่ได้พิจารณาจัดสรรงบประมาณแต่ประการใด เพียงรับทราบเท่านั้น เพราะกรมต้นสังกัดได้แจ้งการจัดสรรมาโดยตรงไปถึงหน่วยงานและสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องแล้ว กระทรวงศึกษาธิการโดยสำนักแผนและนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการควรประสานงานกับกรมต่าง ๆ รวบรวมเงินเป็นก้อนใหญ่ แล้วจัดสรรมาให้จังหวัดเพื่อให้คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด เป็นผู้พิจารณาจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับแผนงาน โครงการตามสภาพความจำเป็นของท้องถิ่นและสถานศึกษาอย่างแท้จริง

3.4 ด้านกำกับ เร่งรัด ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานและสถานศึกษา ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพที่มีแนวโน้มสำคัญคือ คณะกรรมการมีความหลากหลาย เช่น มี คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด มีคณะกรรมการศาสนาจังหวัด มีคณะกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด ซึ่งทำงานซ้ำซ้อน กระทรวงศึกษาธิการควรปรับปรุงระเบียบ ให้เหลือกรรมการเพียงชุดเดียว ควรกำหนดปฏิทินการติดตามผล ทำแผนติดตามและแต่งตั้งคณะทำงานออกติดตามประเมินผลตามนโยบาย แผนงาน และ โครงการที่กำหนด

3.5 ด้านเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาที่สืบเนื่องมาจากการดำเนินงานตามนโยบาย แผนงาน และโครงการ ซึ่งมีผลกระทบต่อการจัดการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม ที่มีแนวโน้มสำคัญคือ ขาดข้อมูลสารสนเทศ ในแต่ละปัญหาประกอบการพิจารณาตัดสินใจแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น มีการประชุมบ่อยครั้ง ควรให้หน่วยงานและสถานศึกษาสรุปข้อมูลและสารสนเทศที่เกี่ยวข้องให้ คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด มีไว้เพื่อศึกษานำข้อมูลไปประกอบการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

3.6 ด้านจัดให้มีการศึกษา สํารวจ วิเคราะห์ วิจัย และทบทวน เพื่อนำผลมาปรับปรุงการพัฒนา การศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม มีแนวโน้มที่สำคัญคือ ขาดงบประมาณสนับสนุนการวิจัย ขาดบุคลากรที่มีความรู้เรื่องการวิจัย ควรจัดสรรงบประมาณเพื่อการวิจัยให้แต่ละจังหวัดจัดอบรม นักวิจัยในระดับจังหวัด และแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อทำการวิจัยงานด้านการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมในจังหวัด

3.7 ด้านแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อปฏิบัติงานเฉพาะกิจตามที่เห็นสมควร มีแนวโน้มที่สำคัญคือ ขาดการติดตามและใช้ระบบการทำงานเป็นคณะ ทำงานเป็นทีม มีการแต่งตั้งคณะทำงานน้อย ไม่ครอบคลุมบทบาทในทุกด้าน คณะทำงานไม่สรุปผลการดำเนินงานให้คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ทราบอย่างต่อเนื่อง ควรพิจารณาทบทวนบทบาท วิเคราะห์ งานทั้ง 8 ด้าน แล้วตั้งคณะทำงานเพื่อทำงานเฉพาะกิจให้ครอบคลุมในทุกเรื่องทุกด้าน

3.8 ด้านปฏิบัติงานอื่นที่กระทรวงศึกษาธิการมอบหมาย มีแนวโน้มที่สำคัญคือ คณะกรรมการ การศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ไม่ได้รับทราบการรายงานผลการดำเนินงานจาก หน่วยงานและสถานศึกษาที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้ปฏิบัติงานอื่นที่กระทรวงศึกษาธิการมอบหมาย ซึ่งต่าง กรมต่างทำ ต่างกรมต่างรายงาน ควรกำหนดมาตรการและกำกับ เร่งรัดให้หน่วยงานและสถาน ศึกษารายงานผลการดำเนินงานไปให้คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม จังหวัดทราบเป็นงวด ๆ แล้ววิเคราะห์ รวบรวมผลการดำเนินงานรายงานกระทรวงศึกษาธิการ ต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ระดับจังหวัด

1.1.1 จังหวัดควรจัดประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อพิจารณาทบทวนบทบาทของ คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด รวบรวมปัญหา ข้อเสนอแนะ